

ਪੰਜੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਤੀ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ 813 ਕਰੋੜ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਤ ਹੋਇਆ—ਤੋਮਰ

Posted On: 27 MAY 2017 2:55PM by PIB Chandigarh

813 crore person days of job generated in last 3 years in Rural Schemes-Tomar

28,000 Arsenic & Fluoride affected habitations to get safe drinking water by 2021.

ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਤੀ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ 813 ਕਰੋੜ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਤ ਹੋਇਆ—ਤੋਮਰ

28000 ਆਰਸੈਨਿਕ ਅਤੇ ਫਲੋਰਾਈਡ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਬਸਤੀਆਂ ਨੂੰ **2021** ਤੱਕ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ

ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ (2014-17) ਦੌਰਾਨ 813 ਕਰੋੜ ਕਰੋੜ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮਨਰੇਗਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਗ੍ਰਾਮੀਣ (ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ-ਜੀ) ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸੜਕ ਯੋਜਨਾ (ਪੀ ਐੱਮ ਜੀ ਐੱਸ ਵਾਈ) ਅਧੀਨ ਸਿਰਜਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰੀ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ, ਪੇਅਜ਼ਲ, ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 636.78 ਕਰੋੜ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਨ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮਨਰੇਗਾ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਕਰੀਬਨ 78 ਕਰੋੜ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਨ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੀ ਐੱਮ ਜੀ ਐੱਸ ਵਾਈ ਅਧੀਨ ਅਤੇ 99 ਕਰੋੜ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਨ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਉਪਾਧਿਆਏ-ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਕੋਸ਼ਲ ਯੋਜਨਾ (ਡੀ ਡੀ ਵਾਈ-ਜੀ ਕੇ ਵਾਈ) ਅਧੀਨ 86120 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 2014-15 ਅਧੀਨ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 54196 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਹੋਈਆਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2015-16 ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਲੱਖ 35 ਹਜ਼ਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਨਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਦਕਿ 2016-17 ਵਿੱਚ 84900 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤੋਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਲੂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦਾ 5 ਲੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 70 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿਹਾਤੀ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਰ ਐੱਸ ਟੀ ਟੀ ਆਈਜ਼) ਨੇ 2016-17 ਵਿੱਚ ਸਵੈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ 4 ਲੱਖ ਦਿਹਾਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤੋਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ 2016-17 ਵਿੱਚ 1.23 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਾਸੇ ਜੀਓ ਟੈਗ ਕਰਕੇ ਪਬਲਿਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 96% ਤਨਖਾਹ ਭੁਗਤਾਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਡੀ ਡੀ ਟੀ ਸਕੀਮ ਰਾਹੀਂ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਤੱਕ 8.73 ਕਰੋੜ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ ਨਰੇਗਾ ਸਾਫਟ (ਐੱਮ ਆਈ ਐੱਸ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ 4.73 ਕਰੋੜ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਅਧਾਰਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਬ ਕਾਰਡ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ/ਅੱਪਡੇਸ਼ਨ 2016-17 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਬ ਕਾਰਡ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ-ਜੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਤੋਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਲਾਨੇ ਹੋਏ 2022 ਤੱਕ 'ਸਭ ਲਈ ਮਕਾਨ' ਦੇ ਟੀਚੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ 2019 ਤੱਕ ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 1 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀ ਇੰਦਰਾ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਆਈ ਏ ਵਾਈ) 2014-15 ਤੋਂ 2015-16 ਤੱਕ 34.82 ਲੱਖ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਜਦਕਿ ਟੀਚਾ 45.98 ਲੱਖ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਸੀ। 2016-17 ਵਿੱਚ 16,074 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ 32.14 ਲੱਖ ਮਕਾਨ ਸੋਧੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ-ਜੀ ਅਧੀਨ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਪੀ ਐੱਮ ਜੀ ਐੱਸ ਵਾਈ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਸਪੀਡ ਰਿਕਾਰਡ 130 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਔਸਤ ਹੈ। 2016-17 ਵਿੱਚ ਪੀ ਐੱਮ ਜੀ ਐੱਸ ਵਾਈ ਅਧੀਨ ਰਿਕਾਰਡ 47447 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਕੇ 11641 ਅਬਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 32 ਅਬਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਵੀ 7 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2016-17 ਵਿੱਚ 'ਐੱਲ ਡਬਲਿਊ ਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕੀ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 9 ਐੱਲ ਡਬਲਿਊ ਈ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ 44 ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਐੱਲ ਡਬਲਿਊ ਈ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨਤ 11,725 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ, ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਾਰਚ 2020 ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਤੋਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਫ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ 2030 ਤੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਟੂਟੀਆਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ 23,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਹਰ ਸਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਹਰ ਘਰ ਜਲ' ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਰਸੈਨਿਕ ਅਤੇ ਫਲੋਰਾਈਡ ਬਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਕੁਆਲਟੀ ਸਬ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਫੰਡਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਮਾਰਚ 2021 ਤੱਕ 25,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ 28,000 ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਬਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2014 ਵਿੱਚ ਸਿਥੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਕਵਰੇਜ 42% ਸੀ ਉਥੇ ਚਾਲੂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਉਹ 64% ਤੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਅਤੇ 4 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਖਾਨੇ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤੋਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 14ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ 5 ਸਾਲ ਲਈ 2 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 13ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ 30,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ 51,234 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ 44 ਲੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ।

